

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KREITI YA 12

SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA BOBEDI (SAL)

LEPHEPHE LA BOBEDI (P2)

DIBATSELA 2024

LIMPOPO

MEPUTSO: 40

NAKO: Diiri tše 1½

Palomoka ya matlakala a dipotšišo ke 7.

DITAELO LE TSHEDIMOŠO

1. Lephephe le le na le KAROLO E TEE e lego Dikanegelokopana.
2. Araba dipotšišo tša kanegelokopana E TEE ye o ithutilego
3. Thoma POTŠIŠO YE NNGWE le YE NNGWE letlakaleng LE LEFSA.
4. Nomora dikarabo tša gago go swana le ka fao dipotšišo di nomorilwego ka gona.
5. Tshela mothladi ka morago ga karabo ye nngwe le ye nngwe.
6. Ela šedi mopeleto le tlhamo ya mafoko.
7. Dipotšišo TŠE PEDI tša meputso ye 20: metsotso ye 45 potšišo ye nngwe le ye nngwe.
8. Ngwala ka bothakga le ka mongwalo wa go balega.

LENANEOTEKOLO

DIKANEGELOKOPANA _

KE BOPHELO – SJ Chokoe

NOMORO YA POTŠIŠO	POTŠIŠO	MEPUTSO	NOMORO YA LETLAKALA
1. 'Ke bophelo'	Potšišo ya 1	20	4
LE			
2. 'Ke tla nyala mang?'	Potšišo ya 2	20	6

KAROLO YA A: DINGWALO

DIKANEGELOKOPANA

POTŠIŠO YA 1: KE BOPHELO – SJ Chokoe

Mo karolong ye, araba dipotšišo ka moka.

Bala setsopolwa sa ka tlase gomme o arabe dipotšišo tša go se latela.

SETSOPOLWA SA A

KE BOPHELO

A itlhohlorwa morwa Tlaka, melora ya no fela e mmoaboa. O be a dumelelang gore ka meetseng gona o tsene? Ga se gona go ikepela lebitla la gagwe? Aretse, di tla bonwa ke masa tšeo.

Lenyalo e be e le la yo mogolwagwe, ke šupa morwa wa bobedi wa mokgalabje Tlaka, ge ditaba tše di thomega.

5

Bašemane ke bašemane. O no goga Thele ka letsogo ba napa ba metšwa ke bošego. E sa le e eba lona letšatši leo, ke lehono a ekwa taba ye. Taba ye e thomile lona letšatši leo, lehono ebile e ke o gagabela go tšwa la boseswai ngwedi. O a roromela Kwanyana, tsebe di kwa di sa bolelwego. O maketše mokgalabje, ditaba tša morwa di mo tletše dimpa. Di ka se mo tlale dimpa bjang a be a nagana gore morwa o a di tseba? Go kwanwe, go thwe setopo re šupa nakedi.

10

[Letl. 1–2]

- 1.1 Ngwala tswalano ya Kwanyana le Thele. (1)
- 1.2 Efa mohuta wa thulano yeo e tšwelelago magareng ga Kwanyana le mmagwe kanegelongkopana ye. (1)
- 1.3 Akaretša diteng tša setsopolwa se ka dintlha TŠE PEDI. (2)
- 1.4 Go ya ka tsebo ya gago ya kanegelokopana ye bapetša baanegwa ba ba latelago le dimelo tša bona. Ngwala fela tlhaka ((a)–(d)) le tlhaka (A–F).

BAANEGWA	DIMELO
(a) Mokgalabje Tlaka	A O na le sephiri
(b) Thele	B Motho wa go latela setšo
(c) Tsheta	C O na le mahlajana
(d) Kopano	D Ga a rate nnete
	E Ga a na tlhompho
	F O na le lenyatšo

(4 x 1) (4)

- 1.5 Hlaloša ka dintlha TŠE PEDI gore go diregile eng pele ga diteng tša setsopolwa se. (2)
- 1.6 Na molwantšhi le molwantšhwa ba kanegelokopana ye ke bomang? (2)
- 1.7 Go foka moya wa mohuta mang mo setsopolweng se? Fahlela karabo ya gago. (2)
- 1.8 Hlaloša ka fao bothata bo rarollotšwego ka gona kanegelongkopana ye ka dintlha TŠE PEDI. (2)
- 1.9 Re alele molaetša wa kanegelokopana ye, o be o fahlele karabo ya gago. (2)
- 1.10 Nyalantšha hlogo ya kanegelokopana ye le diteng tša yona. (2)
- [20]**

LE

POTŠIŠO YA 2

Bala setsopolwa sa ka tlase gomme o arabe dipotšišo tša go se latela.

SETSOPOLWA SA B

KE TLA NYALA MANG?

Ngwanaka, afa o kile wa ya hoteleng yela ya gaMabese? Ge o ka ya fao, ruri ke a go botša o ka se sa duma go boa mo gae. 'Morwedi wa Mabese ke lebone ke a go botša, gape ebile o kua yunibesithi.' O boletše mokgekolo, wa tsebe o kwele.

'Ga ke kwešiše mma. O šupa gore ka hoteleng go a kgahliša goba morwedi wa ka moo o a kgahliša?' 5

'O sa dio ba ngwana le ge maledu o hlamuketše. Ke šupa motse woo ka mo gare; diphahlo le batho. Batho ba go loka ba go huma, ba go hloka tshele. Wena e ya fela, o tla boa o mpotša. O nkgopotše, gosasa ke nyaka go go roma gona.' O feditše mokgekolo, morwa yo wa gagwe ga a tshepiše, o ka re o tla tla a iphetoša kgope.

Bo ka gana go sa? Šole Mohlaki o lebile kua a romilwego. O iša lengwalo, le ge a sa tsebe tšeo di ngwadilwego go lona. Sefatanaga o otlela sa mmagwe, sa mabati a mabedi fela. 10

[Letl. 65]

- 2.1 Efa lefelo leo ditiragalo tša setsopolwa se di diragalago go lona. (1)
- 2.2 Ka dintlha TŠE PEDI ngwala tema yeo e kgathago ke moanegi setsopolweng se. (2)
- 2.3 Tikologo ya setsopolweng se ke ya mohuta mang? Fahlela ka dintlha TŠE PEDI. (3)
- 2.4 Ka dintlha TŠE PEDI hlaloša gore bothata bja kanegelokopana ye bo thomile kae. (2)
- 2.5 Hlaloša meholo ya poledišano setsopolweng se. Efa YE MERARO. (3)
- 2.6 Mongwadi o reela baanegwa maina go ya ka ditiro tša bona. Tšweletša se ka go ahlaahla:
 - 2.6.1 Mohlaki (1)
 - 2.6.2 Moratwa (1)
- 2.7 Ponelopele ya gago ke efe mababi le bokamoso bja Mohlaki? Efa dintlha TŠE PEDI. (2)
- 2.8 Tšweletša morero wa kanegelokopana ye. Fahlela ka ntlha E TEE. (2)

- 2.9 Maikutlo a gago ke afe ka sephetho sa Mohlaki sa go se sa nyala? Fahlela karabo ya gago ka lebaka. (2)
- 2.10 Kanegelokopana e swanetše go fega mmadi. Mongwadi o atlegile go tšweletša ntlha ye? Fahlela ka lebaka. (1)
- [20]**

PALOMOKA YA TLHAHLOBO: 40